

KONU ANLATIMI .....

1. PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE (ANA FİKİR)

Yazar veya şairler bir konu aracılığı ile belirli bir anlatım yöntemini kullanarak okuyucuya bir mesaj ulaştırır. Parçada okuyucuya verilmek istenen asıl düşünceye **ana düşünce** denir.

Ana düşüncenin bazı özellikleri:

- * Ana düşünce bir yargı bildirir.
- * Parça okunduğunda herkesin vardığı ortak düşüncedir.
- * Parçayı kapsar nitelikte genel bir yargıdır.
- * Parça tek cümle ile özetlenecek olsa bu ana düşünce cümlesi olur.

Örnek:

Türk milletini şiirsiz düşünemeyiz. O, asırlar boyu şiirle düşünmüş, şiirle konuşmuştur. Kahramanlıklarını şiirle ifade etmiş; üzüntülerini, sevinçlerini şiirle dile getirmiştir. Analar, çocuklarını şiirle avutmuş, şiirle uyutmuştur. Ölenlerin arkasından şiirle ağlanmıştır. Sözü özü, Türk milleti şiir zevki olan ve şiire yatkın bir millettir.

Ana Düşünce: Şiirin milletimizin yaşantısında önemli bir yeri vardır.

2. PARAGRAFTA KONU

Üzerinde durulan, hakkında yazı yazma gereği hissedilen her türlü kavrama **konu** denir.

Parçanın konusu bulunurken şunlara dikkat edilmelidir:

- * Parçada en çok tekrar edilen sözcükler üzerinde yoğunlaşılmalıdır.
- * İlk cümlelere dikkat edilmelidir, çünkü konu ilk cümlelerde verilebilir.
- * Konu, parçanın tamamını kapsar nitelikte olmalıdır.

Örnek:

Herkes lider olamaz. Kitleleri peşinden sürükleyip götürebilmek için birçok olumlu niteliğin bir kişide toplanması gerekir. Bilgi, çalışkanlık, disiplin, karizma, iyi hitabet, güçlü sezgiler... Bu nitelikler de yetmez. Ayrıca lider çok okumalı, çok çalışmalıdır. Toplum için fedakârlıkta bulunmalıdır.

Konu: Liderin Özellikleri

ALİŞTİRMA .....

Aşağıdaki paragrafların konularını ve ana düşüncelerini yazınız.

Konuşma ayrı, yazma ayrı bir şeydir. Konuşma ustalarının üslubu yazıya geçince çoğu kez basit kalıyor. Bugün Hamdullah Suphi'nin renkli konuşmalarından ne kalmıştır yazılı belgelerde? Onun salonlarda yankılanan o coşkulu, insanı heyecanlandıran konuşmaları yazıda yok olup gitmiştir.

Konu: .....

Ana Düşünce: .....

Yoksul ve kör iki kişi, ortaklaşa yarım kilo üzüm alır. Ağgözlü olanı, üzüm tanelerini hızlı hızlı ve çiftler çiftler atar ağzına. Bir yandan da arkadaşına söylenir: Üzümleri ikiye ikiye yeme! Arkadaşı dayanamaz ve kızar: Göremediğin halde beni nasıl suçlarsın! Cevap verir ağgözlü olanı: Ben öyle yiyorum da ondan.

Konu: .....

Ana Düşünce: .....

İnsanlar arasında iyilik ve sevgiden başka hiçbir üstünlük kabul edilemez. Sevginin olmadığı yerde ne büyük insan ne de büyük sanatçı ne de büyük devlet adamı vardır.

Konu: .....

Ana Düşünce: .....

ETKİNLİK .....

Aşağıdaki paragrafların konularını işaretleyiniz.

Kültürsüz insan; çevresinde, okulda öğrendiklerine, bellediklerine yeni bir şey katmayan, katmak gereğini duymayan kimseye diyoruz. Kültürlü insana gelince, o her şeyi bilen değil, her şeyi anlama yeteneğine ulaşan insandır. Her şeyi anlama yeteneği

- ☐ Kültürlü insanların özellikleri
- ☐ Kültürsüz insanların özellikleri
- ☐ Kültürlü ve kültürsüz insanın farkı

İyi kitap seçiminde kendinize kolaylıkla yardımcıları bulabilirsiniz. Genel kitaplıklar, gazete ve dergilerin kitap sütunları, radyoların kitap saatleri ya da çok okuyan dost ve tanıdıklarınız size istediğiniz bilgiyi verebilirler.

- ☐ İyi kitap bulmanın zorluğu
- ☐ İyi kitap bulmanın kolaylığı
- ☐ Kitaplık Kurmanın kolaylığı

Aşağıdaki metinlerin ana düşüncelerini bulun.

Zekânın gelişmesi ilk yıllarda hızlı, daha sonraki yıllarda yavaştır. Genellikle on beş yaşından yirmi yaşına kadar zekânın yavaş geliştiği, sonra durakladığı kabul edilir. “Bu yaştan sonra gelişen; bilgisi, becerisi ve deneyimleridir. Kişinin temel zeka gücü aynı kalmakta, yaşlanmayla düşüş bile göstermektedir.

- ☐ Zekânın gelişmesi hususunda çeşitli incelemeler yapılmış ve bazı sonuçlara ulaşılmıştır.
- ☐ Kişinin belli bir yaştan sonra gelişen zekâsı değil; yaşadıkları ve edindiği bilgileridir.
- ☐ Zekâ, devamlı gelişen ve kendini yenileyen bir güçtür.

Her genç yazar, ilk romanını yazarken büyük hayaller kurar. Yazdığına bağlanır; her satırını vazgeçilmez, kusursuz bulur. Yayımlandığında ortalık sarsılacak, adı birden bilinir olacak sanır. Oysa aşırı özgüven yanıltıcı ve tehlikelidir.

- ☐ Aşırı öz güven yanıltıcıdır.
- ☐ Genç yazarlar ilk eserlerini mükemmel bulurlar
- ☐ İyi bir yazar olmak öz güvene bağlıdır.

TEST .....

Hayat zorluklarla doludur. Hepimiz hedeflerimizi ve rüyalarımızı gerçekleştirmeye çalışırken engellerle karşılaşırız. Günlük hayatımızda aniden ortaya çıkan problemlerle bile baş etmesi güç olabilir. Ancak bu vazgeçmeniz gerektiği anlamına gelmez.

1. Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayat çeşitli zorluklarla doludur ve herkes bu zorluklarla baş edemez.
- B) Cesur insanlar karşılaştıkları zorluklardan yılmazlar ve yollarına devam ederler.
- C) Hayatın önümüze koyduğu zorluklar bizi hayallerimizden alıkoymamalıdır.
- D) Problemlerin üstesinden gelebilmenin çeşitli yöntemleri vardır.

Can kafeste durmaz uçar,
Dünya bir han konan göçer
Ay dolanır, yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın (Aşık Veysel)

2. Dörtlükte aşağıdaki düşüncelerinin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Dünyanın gelip geçici olduğuna
- B) İnsanların vefasız olduğuna
- C) Yaşamın kısa olduğuna
- D) Dostlardan ayrılmanın zor olduğuna

Tiyatro sinemaya benzediği ölçüde değil, ondan ayrılan yönleri fazla oldukça gelişebilir çünkü seyirci, her ikisinden aynı zevki almaya başladı mı ayağına kadar gelen filmi bırakıp onun gibi olmaya çalışan tiyatroya ancak hatır için gider. Nitekim fotoğrafın bulunuşundan sonra resim sanatı da ona benzememek, onun yapamadığını yapmak çabasına düşmüştü.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatro oyunlarının daha kaliteli hale getirilmesi gerekir.
- B) Tiyatro, sinemanın zevklerinden farklı bir çizgi yakalarsa ilgi odağı olur.
- C) Sinemaseverler son zamanlarda sinemaya daha ağırlıklı gitmeye başladı.
- D) Toplumsal yapının kalitesinin artmasında sinema ve tiyatronun önemi büyüktür.